

گزارش

محکومیت یک مدیر دولتی بابت خشک‌کردن گاوخونی

شرق: یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های محیط‌زیستی ایران اختلاف نظر میان مدیران وزارت نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست ایران است. دعوای قدیمی که رگه‌هایی از آن را می‌توانید در خشک شدن دریاچه ارومیه یا تالاب‌های دیگر ایران ببینید. سازمان محیط زیست به عنوان متولی محیط زیست ایران باید بتواند حقباه طبیعی پهنه‌ها و عرصه‌های طبیعی ایران را تأمین کند. همان چیزی که اکنون به یک مناقشه بین دو کشور بر سر حقباه هیرمند تبدیل شده است. اما اگر طالبان به عنوان یک کشور همسایه حقباه دشت‌های جنوب شرقی ایران را مسدود کرده است در ایران هم هرازگاهی صحبت‌هایی درباره عدم تأمین حقباه محیط‌زیستی طبیعت ایران به گوش می‌رسد. چراکه از یک سو سازمان حفاظت محیط زیست مسئول حفظ و نگهداری از این عرصه‌های طبیعی است و از سوی دیگر مدیریت منابع آبی ایران در اختیار وزارت نیرو است.

برای همین هرساله شاهد موضع‌گیری مدیران محلی در این زمینه هستیم که یکی از پرکارترین‌هایش را در زمان اجرای پروژه احیای دریاچه ارومیه شاهد بودیم که حقباه محیط‌زیستی تالاب یا به موقع اختصاص نمی‌یافت یا چالش‌هایی بر سر آن وجود داشت. حالا یک مدیر محیط‌زیستی در استان اصفهان گفته که اقدامات مدیرعامل آب منطقه‌ای اصفهان سرانجام منجر به صدور حکم قضائی برای او شده است. گاوخونی یکی دیگر از تالاب‌های در معرض خطر ایرانی است که دیگر می‌توان آن را در لبه مرگ دانست. وضعیت گاوخونی از تالاب‌های دیگر ایران بدتر است و شاید باید با آن خداحافظی کرد. با این حال تلاش‌هایی برای احیای آن و بازگرداندن زندگی به این‌ تالاب در کویر مرکزی ایران وجود دارد.

«آرزو اشرفی‌زاده»، مدیر کل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست درباره آخرین وضعیت پیگیری تأمین حقباه تالاب گاوخونی و رودخانه زاینده‌رود، توضیح داد: با توجه به اینکه عدم تخصیص حقباه تالاب گاوخونی در طول سال‌های اخیر، باعث ایجاد وضعیت نامناسبی برای این تالاب شده است، سازمان محیط زیست در سطح ملی و هم در سطح استانی، پیگیری‌های خود را برای تأمین حقباه این تالاب افزایش داده که خوشبختانه نتایج قابل قبولی هم در این زمینه به دست آمده است. وی افزود: مشکلات مربوط به حوضه آبریز رودخانه زاینده‌رود و تالاب گاوخونی ناشی از سال‌ها بارگذاری بیش از حد مصارف آبی در بخش‌های صنعت و کشاورزی در استان‌های اصفهان و چهارمحال و بختیاری است. این بارگذاری‌ها باعث شده است که علاوه بر کم‌شدن شدید حجم آب تالاب گاوخونی و از بین رفتن جریان پایدار در رودخانه زاینده‌رود، شاهد بروز مشکلات محیط‌زیستی دیگری نظیر فرونشست زمین در استان اصفهان باشیم. همچنین اگر روند خشک شدن گاوخونی ادامه پیدا کند، این تالاب به یک کانون گدردغبار در مرکز کشور تبدیل خواهد شد. اشرفی‌زاده که با ایلنا گفت‌وگو می‌کرد ضمن تأکید بر لزوم رعایت موارد برار شده در جدول منابع و مصارف حوضه آبریز زاینده‌رود با هدف برقراری جریان پایدار در رودخانه و تخصیص کافی حقباه گاوخونی، اظهار کرد: ریزنی‌هایی جدی با مسئولان وزارت نیرو انجام شده است که در تمام حوضه‌های آبریز کشور، حقباه تالاب‌ها را مطابق جدول تخصیص منابع و مصارف حوضه آبریز مربوطه تخصیص دهند. اما در استان اصفهان تخصیص حقباه اندک به تالاب گاوخونی در طول سال‌های متوالی، کار را به جایی رسانده که در کل حفاظت محیط زیست استان در سال گذشته از مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان بابت عدم تخصیص حقباه گاوخونی به میزانی که براساس قانون تالاب‌ها توسط سازمان محیط زیست تعیین شده است، شکایت کرد که این مسئله منجر به صدور حکم قضائی شد.

مدیر کل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست خاطر‌نشان کرد: براساس حکم صادر شده توسط مراجع قضائی استان اصفهان، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان به عدم تخصیص کافی حقباه تالاب گاوخونی محکوم شده است که این اتفاق نشان‌دهنده پیگیری جدی موضوع در سطوح ملی و استانی توسط مسئولان سازمان محیط زیست است. البته در بسیاری از استان‌های کشور شاهد عدم تخصیص کافی حقباه تالاب‌ها هستیم. اما درباره تالاب گاوخونی وضعیت به حدی وخیم است که اصفهان به تنها استانی تبدیل شده که مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آن بابت عدم تأمین حقباه یک تالاب محکوم شده است.

اشرفی‌زاده با بیان اینکه پس از محکومیت مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان توسط مراجع قضائی استان، این شرکت ناچار شد که بخشی از حقباه تالاب گاوخونی را تخصیص دهد، عنوان کرد: در ماه‌های پایانی سال گذشته مقداری از حقباه گاوخونی توسط شرکت آب منطقه‌ای استان اصفهان از سد رودشتین که نزدیک‌ترین سد به این تالاب است، رهاسازی شد که البته بازمه نسبت به حقباه محیط‌زیستی تعیین‌شده برای این تالاب کمتر بود. اما همین میزان از رهاسازی نیز باعث شده است که هم‌اکنون حدود پنج درصد تالاب گاوخونی آبگیری شده باشد. مدیر کل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست ادامه داد: با وجود اینکه حجم آب موجود در تالاب گاوخونی اندک است. اما همین حجم کم نیز باعث شده که امسال برخلاف سال‌های گذشته، تعداد زیادی پرند در حاشیه تالاب حضور پیدا کنند.

همچنین خوشبختانه بارندگی‌های مناسب اخیر باعث شده است که وسعت بیشتری از سطح گاوخونی مرطوب شود که این اتفاق کمک مهمی به جلوگیری از خیزش گرد و خاک در منطقه خواهد کرد. وی در پایان تصریح کرد: پیگیری‌ها برای تخصیص هرچه بیشتر حقباه محیط‌زیستی تالاب گاوخونی همچنان ادامه دارد، اما با توجه به بارگذاری بیش از حد مصارف آبی در طول سال‌های گذشته در حوضه آبریز رودخانه زاینده‌رود، تأمین کافی حقباه تالاب بسیار دشوار است، اگرچه طبق قانون، شرکت آب منطقه‌ای استان اصفهان موظف است که حتما متناسب با شرایط بارندگی حوضه آبریز، در طول هر سال آبی حقباه گاوخونی را به اندازه کافی تأمین کند. تالاب بین‌المللی گاوخونی، در جنوب شرقی استان اصفهان است که در شرق شهرستان ورزنه استان اصفهان جای گرفته است و رودخانه زاینده‌رود به آنجا می‌ریزد.

تالاب گاوخونی یکی از تالاب‌های مشهور در جلگه مرتفع مرکزی ایران به‌شمار می‌آید. تالاب بین‌المللی گاوخونی با وسعت ۴۷ هزار هکتار که در نزدیکی کانون بحران گردوغبار شرق اصفهان به وسعت دوهزارو ۲۵۰ هزار هکتار قرار دارد. در صورت عدم احیای می‌تواند خود به کانون بحران دیگری تبدیل شود. با تخصیص بی‌رویه آب به صنایع و باغ‌ها، آب ورودی این تالاب مدت‌هاست وضعیت بحرانی را تجربه می‌کند و عملا این تالاب نزدیک به نابودی است. این در حالی است که کشور ایران عضو کنوانسیون بین‌المللی رامسر است و طبق آن حق ندارد قوانینی تصویب کند که بر اثر آن قوانین، تالاب‌ها خشک شوند.

زهرا نیک‌زاد

عموما با شنیدن کلمه جنگ یا حملات نظامی ناگزیر تصاویر خانه‌های در هم فروریخته، دست و پاهای مجروح شده و خون‌های جاری شده روی صورت اجساد برای هرکدام از ما تداعی می‌شود و کمتر فردی است که به آثار روحی آن توجه کند یا آن را به زبان بیاورد.

در هر جای جهان صدای آژیر جنگ بعد از رسیدن به گوش هر فردی ابتدا سیستم پاراسمپاتیک او را فعال می‌کند و این آغاز تأثیر بر روان اوست. شاید در نگاه اول جنگ‌ها با غرامت‌ها، آسیب‌ها و تعداد خانه‌های خراب‌شده و منابع مالی و انسانی از دست رفته، محدود به چارچوب آمار و ارقام شوند اما تأثیرات جنگ در ابعاد دیگری نیز تعریف می‌شود: در بعد روحی و روانی افراد که به راحتی و به سرعت قابل مشاهده نیست اما می‌تواند نسل‌های بعد از جنگ را نیز آسیب‌پذیر خود کند. وقتی در کشوری جنگ رخ می‌دهد خصوصا اگر جنگ بیش از چند سال ادامه پیدا کند مردمان آن به صورت ناخودگانه دچار اختلال درمادگی آموخته‌شده» می‌شوند؛ این اختلال به این صورت است که اشخاص در لایه‌های نپهان ذهن خود بر سز این باورند که اگر فکر باشد ما آسیب بینیم احتمالا تلاش فایده چندانی نخواهد داشت، درست شبیه به لحظاتی که مردم با تمام تلاش برای زنده‌ماندن در نهایت هدف اصابت گلوله و موشک می‌شدند و تلاش برای دفاع کافی نبود. در بعد دیگر افراد ممکن است تا سال‌ها بعد از جنگ دچار «گوش‌به‌زنگی» شوند، در این اختلال فرد با قرارگرفتن مکرر در موقعیت‌های آسیب‌زا هر موقعیتی را برای خودش تهدیدآمیز تلقی می‌کند و انتظار خطر را دارد. ابراهام مازلو روان‌شناس اجتماعی یکی از نیازهای اساسی انسان را نیاز به امنیت بیان می‌کند و ارضای آن را لازمه ثبات سلامت روان می‌داند، قطعا جنگ با حتی تهدیدهای جنگی این نیاز اساسی را به خطر می‌اندازد و زمینه‌ساز آسیب به روان اشخاص می‌شود. در ادامه به آسیب‌های بالینی روانی متأثر از جنگ می‌پردازیم.

افسردگی از تأثیرات جنگ

افسردگی به این صورت است که فرد حس بی‌ارزش بودن، گناهکاری و ناامیدی می‌کند و ممکن است دچار اختلالات تغذیه‌ای به صورت پرخوری یا بی‌اشتهایی شود. فرد افسرده احساس اندوه فراوانی می‌کند؛ این احساس در فرایند جنگ با از دست دادن عزیزان، دارایی‌ها، دوری از وطن و عزیزان پدید می‌آید. افرادی که در مناطق مسکونی آنها جنگ جریان داشته و نمی‌توانستند از بروز جنگ و اثرات آن جلوگیری کنند، در وجود خود احساس گناه می‌کردند و زندگی سختی را سبری می‌کردند.

اضطراب از تأثیرات جنگ

اضطراب یک ترس و نگرانی است که علت آن مبهم بوده و کاملا مشخص نیست، معمولا بعد از جنگ میزان افسردگی در جامعه شیوع بیشتری پیدا می‌کند و تعداد افراد مضطرب افزایش می‌یابد. افرادی که دچار اضطراب می‌شوند ممکن است به صورت‌های مختلفی این احساس را تجربه کنند و با چالش‌های زیادی مواجه شوند. اغلب افرادی که جنگ را تجربه کرده‌اند مدام اضطراب وقوع دوباره آن را دارند. این اضطراب ممکن است حتی بدون منشأ و به صورت مزمن در زندگی روزمره آنها اختلال ایجاد کند.

اختلال استرس پس از سانحه (PTSD)

این مورد یکی از خطرناک‌ترین بیماری‌های روانی است که

آسیب‌های روحی جنگ

عکس:Gettyimages

افراد ممکن است در دوران جنگ با آن مواجه شوند. در این اختلال فرد به صورت مداوم و بدون آنکه خودش بخواهد، مدام تمامی حوادث تلخ دوران جنگ را در ذهن خود مجسم می‌کند و از یادآوری این خاطرات دچار اضطراب می‌شود. PTSD رابطه مستقیم با آسیب‌دیدن، مرگ و مفقودشدن عزیزان ویا خود فرد دارد. شرط لازم برای ابتلا به PTSD، آسیب‌دیدن یکی از نزدیکان در محل بحران است.

تأثیرات جنگ بر کودکان

زمانی که جنگ رخ می‌دهد تعلقات و وابستگی‌های عاطفی به صورت ناگهانی قطع می‌شود و باعث آسیب‌دیدن کودک می‌شود، اما مسئله اصلی این است که این موضوع در دوران کودکی تمام نمی‌شود و فرد تا دوران بزرگسالی به خاطر آسیب‌هایی که در دوران کودکی دیده است تحت تأثیر قرار می‌گیرد و در جنبه‌های مختلف زندگی او مانند روابط عاطفی، روابط زناشویی و… تأثیرات منفی می‌گذارد. در این شرایط وظیفه والدین است تا پیامدهای اجتناب‌ناپذیر جنگ را برای کودکان خود به حداقل رسانده و در زمینه حفظ سلامت روانی آنها بکوشند.

تأثیرات جنگ بر بزرگسالان

بزرگسالان نیز در زمان جنگ مانند کودکان آسیب‌هایی می‌بینند و وقایع تلخی را تجربه می‌کنند. عواملی مانند بی‌علاقگی نسبت به فعالیت‌های زندگی، اختلال استرس پس از سانحه، احساس غریبگی نسبت به دیگران، اختلال در حافظه، اختلال در خواب، حساسیت نسبت به سروصدا، کم‌حوصلگی، سردرد، تحریک‌پذیری، کاهش بازده کار، فراموشی، اضطراب، افسردگی، خستگی، عصبانیت، انزواطلبی، عدم تمرکز حواس، پرخاشگری و بسیاری از عوامل دیگر موجب می‌شود تا در زمان جنگ فرد آسیب ببیند.

تأثیرات جنگ بر خانم‌ها

جنگ مسئله‌ای است که همه افراد خانواده را درگیر خود می‌کند و چالش‌های زیادی به وجود می‌آورد. یکی از افسارگی که در جریان جنگ آسیب زیادی می‌بیند خانم‌ها هستند، معمولا جنگ باعث می‌شود که خانم‌ها در نظر اقتصادی و بسیاری از جنبه‌های دیگر مسئولیت خانواده را بر عهده بگیرند، به همین دلیل آنها فشار روحی و روانی زیادی را تجربه می‌کنند. همچنین مسئولیت‌های دیگری نظیر تحصیل و تربیت فرزندان بر عهده خانم‌هاست. زمانی که جنگ شروع می‌شود خانم‌ها مسئولیت‌های دیگری نیز پیدا می‌کنند، مثلا برخی از آنها در

در مؤسسه رحمان برگزار شد:

سناریوهای پیش‌روی حیات اجتماعی زنان در ایران

مردانه‌بودن ساخت قدرت و ثروت، آسیب‌پذیری‌هایی مثل زنانه‌شدن سالمندی، بیماری‌ها، اعتیاد، خشونت، معضلات جنسی و از همه مهم‌تر قطعی‌بودن متن جامعه به نحوی که داستان مجنون و شتر مجنون در ادبیات ما شده است؛ «می‌کشد آن پیش و این و واپس به کین»؛ بخش درخور توجهی از قشرها هنوز درگیر شرایط سنتی، معیشتی، اجتماعی، معرفی و خلق‌وخوبی هستند.

در نهایت با توجه به دوگانه‌های فوق و تحلیل‌های صورت‌گرفته به یک فضای سناریو رسیده‌ایم که در نمودار زیر با دو محور بازنامای می‌شود. یعنی از یک‌سو ممکن است همچنان شاهد بقا یا حتی بازتولید برای آینده خیلی نزدیک حضور زنان عمدتا در سبک زندگی و عمدتا غیررسمی ادامه یابد و صرفا جریانی از راه‌رفتن آنها در شهر با ترس و لرز را شاهد باشیم. اما در آینده میان‌مدت دو احتمال وجود دارد که رخ دهد: بدین‌ترتیب که اگر جای پاها به نفع معادله زنان در بازارها و در ساختار قدرت پیش برود، احتملا زنان در مباحث اجتماعی آتی حضور به‌مراتب مؤثرتر و سازنده‌تر خواهند داشت و نقش اجتماعی آنها بازمه ارتقا پیدا خواهد کرد و در غیر این صورت احتمال می‌رود جنبش فمینیستی در ایران شدت و التهاب بیشتری پیدا بکند.

درخور توجه‌ترین آینده در درازمدت، آینده‌ای است که هم جهان زنان از حالت تودگی بحرانی به سمت سازمان‌یافتگی اجتماعی، قلمروسازی و تولید فرم اجتماعی ارتقا پیدا بکند و هم جای پاها ی برابر برای آنها فراهم باشد. آینده‌های محتمل زنان بی‌گمان از یک‌سو تحت تأثیر سطح قابلیت‌ها، کنشگری، هم‌کنشی، شبکه‌سازی و ابتکارات درونی عاملان اجتماعی آنها در نهادهای مدنی، سمنی، محلی، شهری، صنفی و حرفه‌ای بروز و ظهور می‌یابد و از سوی دیگر به واسط عملکردهای مرزی منتهی به سیاست‌گذاری‌ها و اقدامات به نفع برابری زنان پیش می‌رود و می‌تواند حسب رویدادها و لحظه‌ها خود را آشکارتر بکند.

بازتاب

واکنش سازمان غذاوداروبه یک گزارش

سازمان غذا و دارو در واکنش به گزارش گروه اجتماعی «شرق» با عنوان «دردرس مزمن دارو» جوابی‌ای را به دفتر روزنامه «شرق» ارسال کرد. متن جوابیه به شرح زیر است:

درخصوص ابلاغ آیین‌نامه عرضه و حمل دارو از طریق سکوهای اینترنتی می‌توان گفت اولاً تدوین این آیین‌نامه با برگزاری جلسات متعدد بین سازمان غذا و دارو و وزارت ارتباطات به‌منظور بررسی‌های تخصصی موضوع انجام شد.

ثانیاً سازمان غذا و دارو با نفس ورود سکوهای اینترنتی به حوزه فروش دارو مخالف بوده و هست و هنوز هم تأکید می‌کنیم فروش اینترنتی دارو غیرقانونی و غیرمجاز است، عنوان کرد: آنچه در مورد حمل دارو توسط سکوها تدوین شده و توسط وزارت ارتباطات اعلام شد، «آیین‌نامه حمل دارو از طریق سکوی اینترنتی است» و به‌هیچ‌وجه فروش اینترنتی دارو مطرح نیست. بعد اینکه در این آیین‌نامه تأکید شده است که هرگونه خرید، فروش و انبارش دارو توسط سکوهای اینترنتی غیرمجاز و غیرقانونی است، پس از ثبت کد رهگیری نسخه توسط بیمار در سامانه سکوهای مورد تأیید (سازمان غذا و دارو)، نسخه از طریق سکو حمل و به نشانی مقضای که در سیستم ثبت شده است، تحویل داده می‌شود. و بعدتر اینکه موضوع فروش اینترنتی دارو به‌هیچ‌عنوان مطرح نیست. این آیین‌نامه تنها در مورد حمل دارو و تحویل آن به نشانی بیمار به‌صورت غیرحضوری است. همچنین عرضه داروهای خاص، سهمیه‌ای، تحت کنترل و دارای شرایط خاص حمل، توسط پلتفرم‌ها صورت نخواهد گرفت. ضمن اینکه مجوز فعالیت سکوهای اینترنتی مقضای فعالیت در حوزه حمل دارو در یک کارگروه مشترک توسط سازمان غذا و دارو با همکاری وزارت ارتباطات صادر می‌شود، تمامی مقاضیان فعالیت در این حوزه باید ضوابط فنی سازمان غذا و دارو را داشته و حائز شرایط باشند.

دوره‌های آموزشی توسط سازمان غذا و دارو برای سکوهای مقضای برگزار خواهد شد. وزارت بهداشت (سازمان غذا و دارو) مسئولیت نظارت بر ضوابط اجرایی و فنی را دارند و سکوها مکلف به رعایت این ضوابط هستند. درج هرگونه تبلیغات و تشویق به مصرف فرآورده‌های دارویی و خرید، فروش و انبارش در این آیین‌نامه برای سکوها غیرمجاز اعلام می‌شود، و کاملا منع شده است. و در آخر اینکه داروخانه‌هایی که درخواست فعالیت با سکوهای اینترنتی به‌منظور تحویل دارو را دارند، باید درخواست خود را به سازمان غذا و دارو ارائه دهند و تنها داروخانه‌های مورد تأیید این سازمان مجاز به فعالیت در این‌حوزه خواهند بود. همچنین درصورت ثبت شکایت از سکو یا داروخانه سازمان غذا و دارو مرجع پیگیری معرفی شده است.

خبر

مشاهده یک پلنگ در محدوده آب‌چمن روستای مشهد

رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان دامون از مشاهده پلنگ در حاشیه محدوده آب‌چمن روستای مشهد خبر داد و گفت: حضور پلنگ در آن منطقه جای نگرانی ندارد.
به گزارش روابطعمومی حفاظت محیط زیست استان تهران، نقی میرزاگریمی در پی انتشار تصویر پلنگ در حاشیه محدوده آب‌چمن روستای مشهد گفت: حضور پلنگ در آن محدوده طبیعی است و هوستان و طبیعت اطراف روستاهای مشهد، کلاک و رودافشان یکی از بهترین زیستگاه‌های این گونه است. وی اظهار کرد: پلنگ‌ها اغلب شبگرد و شب‌شکار بوده و بسیار پنهان‌کار و انسان‌گریز هستند و خطری مردم را تهدید نمی‌کند و جای نگرانی نیست. وی از مردم خواست در صورت مشاهده حیوانات وحشی به‌خصوص گربه‌سانان بزرگ‌چنه به آنها نزدیک نشوند و سریعاً موضوع را از طریق شماره ۰۹۹۲۱۰۱۵۴، به یگان حفاظت این اداره اطلاع دهند.

به گزارش ایرنا، پلنگ حیوانی از زیراست گربه‌سانان است که پس از پلنگ برقی کوچک‌ترین گونه در میان پنج گونه گربه بزرگ در سرده پلنگ‌مانندهاست که ببر، شمشیر و جگوار به ترتیب سه گونه بزرگتر آن هستند.